

Väylävirasto
Trafikledsverket

Hankesopimus

Väylävirasto
Kokkolan kaupunki

VÄYLÄ/7062/04.02.01/2022

Kokkolan ratapihan kehittäminen -hankkeen suunnittelusta, yhteistyöstä ja rahoitusjärjestelyistä

Sopijapuolet	Väylävirasto Yliopistonkatu 38 33100 Tampere
Y-tunnus	1010547-1
	Kokkolan kaupunki Kauppatori 5 67100 Kokkola
Y-tunnus	

Väylävirastosta käytetään jäljempänä nimitystä Väylä ja Kokkolan kaupungista nimitystä kaupunki.

Väylän puolella tämän sopimuksen toteuttamisesta vastaa Hankkeet -toimiala. Kaupungin puolella tämän sopimuksen toteuttamisesta vastaa kaupunki.

Sisältö

1	Sopimuksen tarkoitus	3
2	Hankkeen laajuus	3
2.1	Hankkeen sisältö ja määrittelyasiakirjat	3
2.2	Lisä- ja muutostyöt sekä optiot	4
3	Hankkeen toteutus	4
3.1	Hankkeen aikataulu	4
3.2	Hankkeen toteutustapa	5
3.3	Yhteistoiminnasta hankkeessa	5
3.3.1	Ohjausryhmä	5
3.3.2	Hankeryhmä	5
3.3.3	Projektiryhmä	6
4	Rakennusaikainen kunnossapito ja rakennusaikaiset vakuudet	6
5	Hankkeen kustannukset, rahoitus ja omistus	6
5.1	Toteutuskustannukset	6
5.2	Maanlunastus- ja korvauskustannukset	7
5.3	Toteutuskustannusten rahoittaminen	7
5.4	Omistus ja kunnossapito	8
5.5	Laskujen maksu	9
5.6	Arvonlisävero	9
6	Toiminta takuuajana	9
7	Tietoturva ja tietosuoja	9
8	Riitaisuuksien ratkaiseminen	10
9	Sopimuksen voimaantulo ja voimassaolo	10
10	Sopimuksen allekirjoittaminen	10

1 Sopimuksen tarkoitus

Väylä ja kaupunki sitoutuvat tämän sopimuksen allekirjoituksin ja jäljempänä määritellyin ehdoin valmistelevaan Kokkolan ratapihan kehittäminen -hankkeen suunnittelua yhteisrahoitteisena hankkeena. Rakennuskohteesta käytetään jäljempänä tässä sopimuksessa nimitystä "hanke".

Tällä sopimuksella kaupunki valtuuttaa Väylän toimimaan hankkeen suunnitteluttajana, myöhemmin toteuttamissopimukseen kirjattavana rakennuttajana ja tilaajana, kilpailuttamaan ja vastaanottamaan tarvittavat suunnittelu- ja palveluhankinnat kaupungin puolesta.

Hankkeen tavoitteena on Valtion väyläverkon investointiohjelman mukaisen Kokkolan ratapihaa koskevien matkustajien olosuhteita ja turvallisuutta parantavien toimenpiteiden suunnittelu ja toteutuksen valmistelu.

Uusi alikulkukäytävä lisää matkustajien turvallisuutta ja yhdistää Kosilan alueen Kokkolan aseman puoleiseen keskusta alueeseen. Tunneli mahdollistaa esteettömän kulun laitureille ja sujuvoittaa kulkemista asema-alueella. Uudet esitetyt ratkaisut lyhentävät henkilöliikenteen matka-aikoja kasvattamalla liityntäpysäköinnin kapasiteettia ja saavutettavuutta. Raiteistomuutokset parantavat tavarajunien toimintaedellytyksiä.

2 Hankkeen laajuus

2.1 Hankkeen sisältö ja määrittelyasiakirjat

Hanke sisältää Kokkolan ratapihan alittavan alikäytävän Kosilaan, uuden välilaiturin, mahdollisen reunalaiturin korotuksen ja niiden edellyttämät raiteistomuutokset, rautatieliikenteen liikenteenohjauksen ja hallinnan edellyttämät dynaamisen matkustajainformaation, kuulutusjärjestelmän ja valvonnan muutokset sekä turvalaitteiden ja sähköradan muutokset sekä liityntäpysäköinnin ja pitkäaikaisen pysäköinnin järjestelyt. Hankkeen lopullinen sisältö perustuu hankearviointiin sekä kaupungin tarpeisiin, lopullinen kustannusjako määritellään niiden perusteella toteuttamissopimuksen yhteydessä.

Tämä hankesopimus sisältää seuraavan kokonaisuuden:

- suunnitteluttaja- ja rakennuttajakonsultti hankinta, sisältäen optiona rakentamissuunnittelun suunnitteluttamisen ja rakennuttamisen hankinnan.
- mittaukset
- pohjatutkimukset
- vaihtoehtotarkastelun

Sopimuksen kohteena oleva hanke sisältää ja sen laajuus määrittyvät seuraavien asiakirjojen mukaisesti:

- 1 Kokkolan asema-alueen kehittämisselvitys 26.6.2023

2 Kokkola-Ykspihlaja tarveselvitys 26.6.2023 Kokkolan liikennepaikan raiteistonselvityksen osalta

Alueelta on laadittu Väyläviraston toimesta Kokkola-Ykspihlaja toiminnallinen parantaminen yleissuunnitelma 2014 sekä Kokkolan kaupungin Kosilan alueen yleissuunnitelma.

Kaupunki ja Väylä voivat tehdä kolmansien osapuolien kanssa hankkeen kannalta tarpeellisia sopimuksia, mutta vastaavat tämän sopimuksen sekä mahdollisten hankkeen toteuttamiseen liittyvien sopimusten velvoitteista ja vastuista suhteessa toisiinsa, ellei myöhemmissä sopimuksissa erikseen toisin sovita.

2.2 Lisä- ja muutostyöt sekä optiot

Hankkeen sisältöön ja laajuuteen vaikuttavat toteutettavat lisä- ja muutostyöt sekä tilattavat optiot. Tässä sopimuksessa sovitaan ainoastaan suunnitteluttamiseen ja rakennuttamiseen liittyvistä optioista. Optioiden lunastamisen ehtona on hankerahoitus ja hankesopimuksen päivittäminen toteuttamissopimukseksi.

Lisä- ja muutostöistä sovitaan yhdessä siten, että muut kuin vähäiset muutokset hyväksytyihin suunnitelmiin nähden käsitellään hankkeen projektiryhmässä. Mikäli projektiryhmä ei ole toimivaltainen käsittelemään muutoksia kustannusarvion ylittyessä sopijapuolet käsittelevät asian tarvittavin osin omissa toimivaltaisissa toimitelmissä.

Lisä- ja muutostöiden kustannusjako toteutetaan tämän sopimuksen kohdassa 5.3 määriteltyjen rahoitusosuuksien mukaisessa suhteessa.

Alkuperäisen sopimuksen sisältöön kuulumattomien tai sopimuksen mukaisesta laatutasosta poikkeavien lisä- ja muutostöiden kustannusjako sovitaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti yhdessä hankkeen projektiryhmässä. Sopimuksen mukaisesta laatutasosta poikkeamisesta aiheutuvien lisä- ja muutostöiden osalta kustannuksista vastaa se sopijapuoli, joka vaatii alkuperäistä sopimusta korkeampaa laatutasoa.

Toteutettavaksi sovitut lisä- ja muutostyöt tilataan palveluntuottajalta erillisellä tilauksella. Tilauksen laatii ja allekirjoittaa Väylän edustaja. Sovitut tilaukset vahvistetaan projektikokouksien yhteydessä ja ne kirjataan kokospöytäkirjaan.

3 Hankkeen toteutus

3.1 Hankkeen aikataulu

Tavoiteaikataulu tämän hankesopimuksen sisältäville tehtäville on seuraava:

- Suunnitteluttajan/rakennuttajan hankinta 3-5/2024

- Pohjatutkimukset 7/2024
- Vaihtoehtotarkastelut 7/2024 - 3/2025

Hankkeen toteuttamiselle ei aseteta tavoiteaikataulua, koska hankkeen rakentamissuunnittelulle ja toteutukselle ei ole rahoitusta.

3.2 Hankkeen toteutustapa

Hankkeen toteutusmuoto valitaan vasta toteuttamissopimusvaiheessa.

Väylä vastaa ja kilpailuttaa tässä sopimuksessa sovitut hankinnat projektiryhmässä hyväksytyin periaattein sekä laatii ja allekirjoittaa hankintapäätökset ja sopimukset.

Väylä käyttää hankkeen suunnittelussa ja seurannassa asiantuntijakonsultteja.

3.3 Yhteistoiminnasta hankkeessa

Hankkeen toteutukseen Väylä on nimennyt projektipäälliköksi Maija Lavapuro, jonka lisäksi hankkeen toteutukseen osallistuu Väylästä teknisiä ja hallinnollisia asiantuntijoita. Kaupungin edustajat nimetään päätöksenteon yhteydessä. Kaupungin asiantuntijoita osallistuu vastaavasti hankkeen toteutuksen ohjaukseen myöhemmin sovittavin tavoin. Kaikki sopijapuolet vastaavat omalta osaltaan hankkeeseen nimeämensä henkilöstön kustannuksista (kuten palkat sivukuluineen, päivittäiset matka- ja puhelinkulut).

3.3.1 Ohjausryhmä

Hankkeen yhteistyötä ja kustannusten toteutumista valvomaan kootaan ohjausryhmä, johon sopijapuolet nimeävät edustajat. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii Väyläviraston edustaja ja varapuheenjohtajana kaupungin edustaja.

Ohjausryhmä kokoontuu tarvittaessa niin usein kuin hankkeen sujuva eteneminen edellyttää. Ohjausryhmän kokoonkutsujana toimii puheenjohtaja.

Ohjausryhmä käsittelee ja antaa menettelyohjeita sisällöllisesti ja periaatteellisesti merkittävistä muutoksista sekä käsittelee rahoitukseen liittyvät muutostarpeet.

3.3.2 Hankeryhmä

Hankkeen seurantaan varten perustetaan hankeryhmä, johon Väylä ja kaupunki nimeävät edustajia yhtenäisin perustein. Hankeryhmän puheenjohtajana toimii Väylän edustaja. Hankeryhmään kuuluvat hankeosapuolet sekä sidosryhmien edustajat ja se kokoontuu noin kaksi kertaa vuodessa.

3.3.3 Projektiryhmä

Hankkeen toteuttamista ohjaa ja seuraa projektiryhmä, johon Väylä ja kaupunki nimeävät edustajia yhtenäisin perustein. Projektiryhmän puheenjohtajana toimii Väylän edustaja. Projektiryhmään nimetään tarvittavat muut osapuolet myöhemmin.

Projektiryhmän tehtävänä on ohjata ja valvoa hankkeen toteutumista hankkeen budjetin mukaisessa rahoituskehyksessä molempien sopijapuolten edut huomioiden. Projektiryhmän yleisenä tehtävänä on seurata hankkeen edistymistä ja tehdä tarvittaessa sitä koskevia esityksiä päätöksentekoon ohjausryhmälle tai hankkeen sopijapuolten päätösvaltaisille päätöksentekoeleimille. Vähäistä merkittävämmät vahvistettujen enimmäiskustannusten ylittymistä tai suunnitelmien mukaisten aikataulujen taikka sisällön muuttumista merkitsevät olosuhteet ja menettely näissä tilanteissa on erikseen hyväksyttävä projektiryhmässä.

Projektipäällikön tehtävänä on vastata projektiryhmässä käsiteltävien asioiden riittävän huolellisesta valmistelusta ja esittelystä projektiryhmän kokouksissa. Projektipäällikkö esittelee projektiryhmän kokouksessa hankkeen senhetkisen aikataulun ja budjetin tilanteen sekä muut ajankohtaiset asiat.

Projektiryhmän erityisinä tehtävinä on hyväksyä urakoiden kannalta olennaiset asiakirjat, kuten tarjouspyynnöt ja sopimusten keskeiset ehdot, kuten maksuerätaulukot, sekä tilaajan kannanotot sopimusten tulkintaan liittyvissä kysymyksissä ja muissa periaatteellisesti tai taloudellisesti merkittävässä sopimuserimielisyyksissä. Projektiryhmä käsittelee lisä- ja muutostöiden kustannusjakoa aiheuttamisperiaatteen mukaisesti sekä antaa menettelyohjeet tilaajaa mainituissa sopimusneuvotteluissa edustavalle.

4 Rakennusaikainen kunnossapito ja rakennusaikaiset vakuudet

Tässä hankesopimuksessa ei sovita rakennusaikaisesta kunnossapidosta ja rakennusaikaisista vakuuksista. Em. asiat käydään läpi toteutussopimuksessa, kun hanke on saanut rahoituksen.

Tällä sopimuksella ei muuteta radan ja tienpitoon liittyvien velvollisuuksien ja vastuiden jakautumista lakimääräisestä.

5 Hankkeen kustannukset, rahoitus ja omistus

5.1 Toteutuskustannukset

Hankkeen arvioidut kokonaiskustannukset ovat 22,5 miljoonaa euroa. Tässä sopimuksessa sovitaan hankkeen suunnittelun valmisteluun liittyvistä kustannuksista arviolta 300 000,00 €.

Tämän sopimuksen kustannukset koostuvat suunnitteluttamisen, mittaus-
ten pohjatutkimuksien sekä kokonaisuuden vaihtoehtotarkastelun kustan-
nuksista.

Rakentamissuunnittelun ja rakentamisen kustannuksista sovitaan toteutus-
sopimuksen yhteydessä, kun hanke on saanut rahoituksen.

Väylän ja kaupungin henkilöstön omia kuluja ei lueta kustannuksiin.

Vastuu hankkeen kustannusvalvonnasta kuuluu ensisijaisesti Väylälle,
jonka on raportoitava kaupungille säännöllisesti sekä vastattava asioiden
kattavasta esittelystä projektiryhmälle.

5.2 Maanlunastus- ja korvauskustannukset

Tässä hankesopimuksessa ei sovita maanlunastus- ja korvauskustannuk-
sista. Em. asiat käydään läpi toteutussopimuksessa, kun hanke on saanut
rahoituksen.

Hankeeseen liittyvästä asemakaavoituksesta ja katusuunnitelmien hallin-
nollisesta käsittelystä kustannuksineen vastaa kaupunki hankkeen edellyt-
tämässä laajuudessa ja aikataulussa.

5.3 Toteutuskustannusten rahoittaminen

Esitetyt kustannukset eivät sisällä arvonlisäveroa.

Hanke jaetaan osiin.

Tämän sopimuksen mukaiset kustannukset jaetaan 50 %/50 % jaolla. Ra-
kentamissuunnittelun ja rakentamisen kustannusjaosta sovitaan yksityis-
kohtaisesti rahoituspäätöksen jälkeen toteutussopimuksessa. Tässä sopi-
muksessa sovitaan hankeosien kustannusjaon alustavista periaatteista.

Hankeosien rahoitusosuudet vaihtelevat kustannusvastuuperiaatteiden mu-
kaisesti. Hankkeeseen kuuluvien Fintraffic Rata Oy:n omistukseen kuulu-
vien/siirtyvien järjestelmien muutokset sisältyvät Väyläviraston osuuteen.

Alustavat kustannusjaon periaatteet:

Hankeosa 1: Ratapihan ja laiturialueiden muutostyöt

- Alikulkuun liittyvien raiteistomuutoksien kustannuk-
set jaetaan 50 %/50 % jaolla

Hankeosa 2: Aseman alikulkukäytävä

- Väylävirasto osallistuu kustannuksiin välilaiturille joh-
tavan osuuden osalta (laiturialueen alla, porrasmou-
sut ja hissit)
- Kaupunki vastaa alikulun kustannuksista muilta osin
(ratapihan alapuolelle Kosilaan)

Hankeosa 3: Liityntä- ja pitkäaikaispysäköinnin muutokset.

- Väylävirasto osallistuu korvaavien pysäköintipaikkojen kustannuksiin kuntaliiton "Kunnan ja valtion yhteistyön ja kustannusvastuun periaatteet radanpidossa kustannuksiin" -julkaisun periaatteiden mukaisesti.

Hankeosa 4: Pilaantuneiden maiden puhdistus hanketta koskevalla alueella.

- Kiinteistön omistajat vastaavat kustannuksellaan omistamansa alueen osalta.

Toteuttamissopimuksessa pyritään näitä periaatteita hyödyntäen sopimaan koko hankkeelle yhteisen prosenttijaon.

Hanke toteutetaan kustannusarvion puitteissa. Mikäli on riski siitä, että kustannusarvio ylittyisi, tulee siitä neuvotella yhdessä.

Vuosittaiset toteutuskustannukset tarkentuvat mm. urakoitsijoiden työaika-
taulun ja sopijapuolten käytettävissä olevan vuosirahoituksen mukaisesti.
Väylän ja kaupungin euromääräiset rahoitusosuudet tarkentuvat kilpailu-
tamisen sekä ehdollisista kohteista päättämisen jälkeen.

Koska hankeosien kaikkia rakennuskohteita ei hinnoitella erikseen, rahoitusosuudet sovitaan prosenttiosuuksiksi hankeosan toteutuskustannuksista. Kustannusarviossa pysymisen varmistamiseksi tietyt yhdessä päätetyt hankeosan kohteet kilpailutetaan optioina, jotka voidaan kustannusarvion ylittyessä jättää ostamatta. Ehdollisten kohteiden ostaminen tai ostamatta jättäminen vaikuttaa sopijapuolten euromääräisiin maksuosuuksiin, joten lopulliset euromääräiset osuudet voidaan määrittellä vasta, kun ehdollisten kohteiden toteuttamisesta on päätetty.

Ensimmäisessä vaiheessa päätetään mahdollisesti ottamatta jätettävät kohteet siitä yhdessä erikseen päättämällä. Toisessa vaiheessa lasketaan Väylän ja kaupungin euromääräiset maksuosuudet rakennuskohteittain laaditun kustannusarvion perusteella.

Kolmannen osapuolen tämän hankkeen yhteydessä maksettavaksi tuomitut, määrätyt tai sopimukseen perustuvat sakot, sanktiot tai korvaukset, joiden saajana on tilaaja, jaetaan rahoitusosuuksien suhteessa.

5.4 Omistus ja kunnossapito

Rakenteiden omistuksesta ja kunnossapidosta sovitaan toteuttamissopimuksen yhteydessä, kun hanke on saanut rahoituksen.

5.5 Laskujen maksu

Sopijapuolet edellyttävät hankesopimuksen vaihtoehtotarkastelun sekä pohjatutkimuksien toteuttamiskustannuksia aiheuttavien laskujen maksamisesta seuraavaa:

Konsultti veloitetaan toimittamaan ~~urakan~~ työn edistyessä laskut Väylälle ja kaupungille kuukausittain. Väylä tarkistaa maksuerien oikeellisuuden ja maksukelpoisuuden. Sen jälkeen, kun Väylä on hyväksynyt sekä maksuerien oikeellisuuden, että maksukelpoisuuden, Väylä antaa ~~urakoitsijalle~~ konsultille luvan lähettää laskut sopijapuolille maksettavaksi tämän sopimuksen mukaisesti. Laskujen maksuaika on 21 päivää.

Laskut kirjataan perustettavaan hankinnan seurantajärjestelmään. Tämän lisäksi kaupunki järjestää oman seurantansa hankkeen laskuista. Näitä kahta erillistä seurantaa verrataan toisiinsa neljännes vuosittain laskutuksen yhdenmukaisuuden varmistamiseksi.

Edellä kuvattu menettely koskee pääurakoiden laskujen lisäksi kaikkia muitakin hankkeeseen kuuluvia toteutuskustannuksiin lukeutuvia laskuja.

Kumpikin sopijapuoli huolehtii omista rakennusalan tiedonantovelvollisuu- teen kuuluvista raportointivelvollisuuksistaan Verohallinnolle.

5.6 Arvonlisävero

Osapuolet vastaavat rahoitusosuuksiensa arvonlisäverosta.

Kaupunki voi harkintansa mukaan hankkia verottajalta ennakkolausunnon arvonlisäverokohtelustaan. Sopijapuolet ovat velvollisia vastaamaan tässä sopimuksessa sovitusta kustannuksista riippumatta verottajan arvonlisäve- rokohtelua koskevista päätöksistä.

6 Toiminta takuuajana

Sopimukseen sisältyvät vaihtoehtotarkastelu sekä tarvittavat pohjatutki- mukset eivät sisällä takuuajana.

7 Tietoturva ja tietosuoja

Käsitellessään salassa pidettäviä tietoja tai henkilötietoja tähän sopimuk- seen liittyen Väylä ja kaupunki sitoutuvat varmistamaan riittävän tietotur- van tason ja noudattamaan kulloinkin soveltuvaa tietoturvaa koskevaa lain- säädäntöä.

Väylä ja kaupunki toimivat tämän sopimuksen kohteena olevassa hank- keessa EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (2016/679/EU, jäljempänä "tieto- suoja-asetus") 26 artiklan mukaisina yhteisrekisterinpitäjinä.

Sopijapuolet sitoutuvat kukin osaltaan noudattamaan tietosuoja-asetuksen ja muun kulloinkin soveltuvan tietosuojalainsäädännön vaatimuksia käsitellessään henkilötietoja tähän sopimukseen liittyen. Sopijapuolet sitoutuvat avustamaan toisiaan tietoturva- ja tietosuojalainsäädännön noudattamisen varmistamisessa, esimerkiksi ilmoittamalla havaitsemastaan henkilötietojen tietoturvaloukkauksesta toiselle sopijapuolelle ilman aiheetonta viivytystä.

Sopijapuolten korvausvastuu henkilötietojen käsittelystä rekisteröityjä kohtaan määräytyy tietosuoja-asetuksen 82 artiklan mukaan.

Sopijapuolten keskinäisessä suhteessa Väylä toimii yhteyspisteenä rekisteröidyille rekisteröityjen tietosuoja-asetukseen perustuvien oikeuksien toteuttamisessa ja vastaa tietosuoja-asetuksen 13 ja 14 artiklojen edellyttämästä rekisteröityjen informoinnista, ellei informointi ole yksittäistilanteissa tarkoituksenmukaisempaa toteuttaa kaupungin toimesta. Kaupunki sitoutuu omalta osaltaan toteuttamaan rekisteröityjen tietosuoja-asetukseen perustuvia oikeuksia sekä avustamaan Väylää rekisteröityjen informoinnissa.

8 Riitaisuuksien ratkaiseminen

Tämän sopimuksen kohteena olevasta hankkeesta mahdollisesti aiheutuvat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan neuvottelemalla. Mikäli neuvottelut eivät johda tulokseen, erimielisyydet käsitellään ensiasteena Helsingin käräjäoikeudessa.

9 Sopimuksen voimaantulo ja voimassaolo

Sopimus tulee voimaan, kun kaikki sopijapuolet ovat sen allekirjoittaneet.

Tämä sopimus raukeaa ja tulee neuvotella uusi sopimus, mikäli sopimuksen mukaisia töitä ei ole käynnistetty 31.3.2025 mennessä tai hankkeen toteutuksen rahoitus ei ole varmistunut ja toteuttamissopimusta allekirjoitettu 3 vuoden kuluessa tämän sopimuksen allekirjoituksesta.

10 Sopimuksen allekirjoittaminen

Tämä sopimus on allekirjoitettu sähköisesti.

Kokkolan kaupungin puolesta sopimuksen on allekirjoittanut kaupunginjohtaja Stina Mattila ja hallintojohtaja Ben Weizmann.

Väyläviraston puolesta sopimuksen ovat allekirjoittaneet esittelijänä projektipäällikkö Maija Lavapuro ja hyväksyjänä toimialajohtaja Magnus Nygård.

Allekirjoitussivu on asiakirjan lopussa.